



# SILOPI

## REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OCAK 2024



# ÇOCUKLARDA GÖRÜLEN BAZI DAVRANIŞ SORUNLARI

## E BÜLTEN SAYI -2





# SİLOPİ

## REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

# İÇİNDEKİLER

Argo/Küfür.....	3
Yalan Söyleme..	5
Kardeş Kiskançlığı.....	7
İnatçılık.....	10
Utangaçlık.....	13
Öfke.....	16
Okul Kaygısı.....	19
İzinsiz Eşya Alma.....	22
Kaynakça.....	25



# SİLOPİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

## ÖNSÖZ

Çocukların sağlıklı bir şekilde büyümesi ve mutlu bireyler olarak yetişmeleri şüphesiz her ebeveynin ve öğretmenin arzusudur. Ancak bu süreçte zaman zaman bazı zorluklar ve sorunlar da ortaya çıkabilmektedir. Çocukların büyüme sürecinde ortaya çıkan bazı zorluklar ve sorunlar, elbette ebeveynler ve öğretmenler için ciddiye alınacak bir meseledir. Bu noktada çocukların davranış sorunlarını anlama, ele alma ve çözme konusunda pratik önerilerin önemi ortaya çıkmaktadır. Hazırladığımız bu kitapçık, çocuklarda görülen söz konusu davranış sorunlarına doğru bir şekilde yaklaşmak, bu sorunları etkili bir şekilde çözmek ve çocukların sağlıklı bir gelişim göstermelerine katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Kitapçık boyunca değinilen her konuyla ilgili sorunu daha iyi anlamanızı sağlayacak ve çözüm konusunda size yardımcı olacak pratik bilgiler sunulmuştur. Bu bilgiler çocukların dünyasını daha iyi anlamanıza, onlara duygusal destek sağlamanıza ve sağlıklı bir iletişim kurmanıza yardımcı olacaktır. Fakat her çocuğun aynı olmadığını ve doğal olarak çözüm yollarının da farklı olabileceğini unutmanız önemlidir. Yani her çocuğun davranış sorunlarına farklı bir yaklaşım gerekebilir. Bu kitapçık, bu konuda sadece rehberlik etmek üzere tasarlanmıştır. Ciddi bir boyuta gelen problemlerde bir uzman desteğine başvurmak elbette önemli ve gereklidir.

Mümkün olduğunca sade ve anlaşılır bir dil kullanmaya çalıştığımız bu kaynağın çocuklarınızın sağlıklı bir şekilde büyümesine katkı sağlaması ve bu süreçte yolunuza ışık olması dileğiyle.

Şükrü KAÇMAZ  
Psikolojik Danışman

# ARGO/KÜFÜR

Çocuklarda argo konuşmalar çok küçük yaşlarda başlayabilir. İki-üç yaşlarında konuşmaya başladıktan hemen sonra bu olumsuz olarak nitelendirdiğimiz davranış ortaya çıkabilir. Peki ne oluyor da çocuklar bu kadar erken yaşlarda bu davranışı sergileyebiliyorlar?

Çocukların daha çok engellendiklerinde, kızdıklarında ya da istedikleri olmadıklarında başvurdukları argo konuşma ya da küfür etmenin genetik olmadığı için sonradan öğrenilmiş olduğunu biliyoruz. Çocuklar aileden, yakın çevrelerinden ve TV, internet gibi mecralardan bu tarz konuşmalara maruz kalarak bu davranışı öğrenirler. Bunlar önemli sebepler olmakla birlikte çocuklarda argo/küfürlü konuşmanın başka önemli sebepleri de vardır.



## Diğer Önemli Sebepler

- Yakın çevredeki olumsuz rol modeller
- Çocuğun fazla baskı altında olması ya da şiddet görmesi
- Özgüven eksikliği
- Dikkat çekme isteği ya da ilgi odağı olma arzusu
- Büyüdüğünü görme isteği
- Kendini ifade edememe





Ailelerin bu konuda yapabileceği en büyük hata çocukların bu konuşmalarına glmek ya da aşırı tepki vermektir. Aileler bu davranış karşısında öncelikle sakin kalmalı ve yeri geldiğinde görmezden gelmelidir. En önemlisi de çocuğa küfür yerine doğru sözcükleri kullanmayı öğretip küfürlü konuşmanın yanlış olduğunu sıklıkla ona hatırlatmaktır.



### neriler

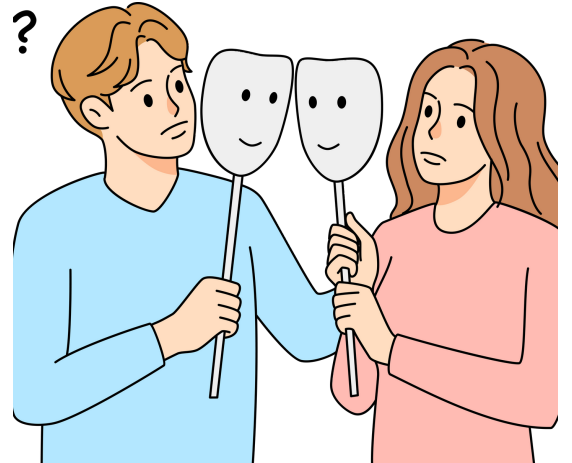
- Argo/küfür konuşmalarına olabildiğince az maruz kalmasını sağlamak
- Özellikle ailenin olumlu rol model olması
- Yeri geldiğinde görmezden gelmek (Bilhassa ocuk dikkat çekmek için bunu yapıyorsa)
- Çocuğa bu sözler yerine doğru/alternatif sözleri öğretmek
- Çocuklara doğru model olabilecek hikayeler, masallar anlatmak.

# YALAN SÖYLEME

Birçok ebeveyn ve eğitimci için önemli bir problem olarak görülen çocuklarda yalan söyleme davranışı için öncelikle yalan söyleyen çocukların hangi gelişim döneminde olduklarına bakmalıyız. Çünkü çocuklar belli bir yaşa kadar yalan söylemenin anlamını doğru bir şekilde algılayamazlar. Çocukların 0-3 yaş aralığında yalan kavramının anlamını bilmedikleri için kolaylıkla yalana başvurabildiklerini söyleyebiliriz. 3-6 yaş aralığında ise yalan ile gerçeğin ayrımını net olarak yapamadığından, bazen hayal dünyası ile gerçeği karıştırabildiğinden bu dönemde de çocuk için yalan kavramından pek söz edilemez. Kısaca altı yaşına kadar algıladıkları ya da gördükleri şeyleri tam olarak anlatamadıkları için bu noktada hayal güçlerinden de destek alarak yanlış ifadeler kullanabilirler.



Altı yaşından sonrası için çocuklarda yalan söyleme davranışından söz edilebilir. Çocukların hangi durumlarda yalan söyledikleri aslında neden yalan söylediklerini de bize açıklar. Çocukların hangi durumlarda yalan söylediklerini de şu şekilde sıralayabiliriz:



- Cezadan korktuğunda
- İlgi ve sevgi açlığı çektiğinde
- Yapamayacağı şeyler ondan beklendiğinde
- Başkalarıyla kıyaslandığında
- Doğru söyle denildikten sonra cezalandırıldığında
- Doğru söylediği halde yalan söylüyorsun denildiğinde.

Bunların dışında aile içinde ya da sosyal çevresinde yalan söyleyen insanların varlığı da çocuğun bunları rol model alarak yalan söylemesinde etkili olabilir. Yine aynı şekilde TV, internet gibi mecralardaki yanlış rol modeller de bunda etkili olabilir.



Birçok insan için bu konuda ne yapılması gerektiği konusu kafa karıştırıcı olabilir. Öncelikle çocuğun neden yalan söylediğinin doğru bir şekilde tespit edilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Bu da daha çok çocukla sohbet ederek ve ona bu konuda farkındalık kazandırarak mümkün olabilir.

### Öneriler

- Çocuğa yalan söylemeye ihtiyacın yok mesajı verilmeli
- Ona doğru rol model olunmalı
- Yeterli ilgi ve sevgi ona gösterilmeli
- Yapamayacağı şeyler ondan beklenilmemeli
- Başkalarıyla kıyaslanmamalı
- Ondan ne beklendiği açık açık ona söylenmeli

# KARDEŞ KISKANÇLIĞI

Doğal bir duygu olarak gördüğümüz kiskançlık, zaman zaman kardeŐler arasında da yaŐanabilir. KardeŐler arasında yaŐanan bu kiskançlığı kardeş kiskançlığı olarak adlandırırız. Büyük ocuğun yeni doğanı kiskanması Şeklinde görülebileceği gibi küçük kardeŐin büyüğü kiskanması Şeklinde de yaŐanabilir.



Büyük kardeŐte kendini, daha çok ağlama, altına kaçırma, anne babanın dikkatini çekmek için çeŐitli davranıŐlar sergileme, emzik kullanma, parmak emme gibi belirtiler ile gösterebilir. Küçük kardeŐte ise büyük kardeŐin yaptıklarını yapmaya alıŐma Şeklinde kendini gösterir. Bazı ocuklarda bu durum, kardeşine ve kardeşine ait eŐyalara, oyuncaklara saldırma ya da açık açık onu sevmediğini ifade etme Şeklinde görülebilirken bazı çocuklarda ise tam tersi olarak kardeşini çok sevdiğini söyleme ve duygularını bastırma Şeklinde kendini gösterebilir.

## **Diğer Belirtiler**

- Çocuğun anne babadan uzaklaşması
- Anne-babayı dinlememeye başlaması
- Kardeşine fırsat buldukça vurması
- Kolay sinirlenme, zor sakinleşmesi
- Anneye aşırı bağımlı olması
- Okul çağındayken okula gitmek istememesi
- İçe kapanması
- Farklı yollarla ilgiyi üzerine çekme çabası.



## **Öneriler**

- İlk başta çocuk henüz doğum gerçekleşmemişken bu duruma psikolojik olarak hazırlanmalıdır. Yani yakın bir zamanda aileye yeni bir üyenin katılacağı ve onun bazı ihtiyaçları olabileceği, bunun için de ona özellikle annenin zaman ayırmak zorunda kalacağı ifade edilmelidir. Özellikle bu durumun çocuğun sevilmediği anlamı taşımadığı vurgulanmalıdır.
- Doğum öncesi ve doğum sonrasında mütemadiyen bebekle ilgilenirken çocuğun ihmal edilmemesine dikkat edilmelidir.
- Doğum gerçekleştikten sonra da çocukla daha önce yapılan etkinliklere aynı şekilde devam edilmelidir.
- Çocuğun kardeşini sevmek zorundaymış gibi bir hisse kapılması engellenmelidir.



- Çocuğa eskisi gibi sevildiği ve değer gördüğü hissettirilmeli ve gerektiğinde bu ona açık bir biçimde ifade edilmelidir.
- Kardeşler arası kıyaslamadan kesinlikle uzak durulmalıdır. Bu durum her ikisine de zarar verebilir.
- Çocuğun yaşına uygun arkadaş ortamlarında bulunmasının sağlanması da faydalı olabilir. Fakat ocuk buna zorlanmamalıdır, aksi takdirde artık sevilmediği için evden uzaklaştırılıyor hissine kapılabilir.

- Bebeğin bakımı için yapılan işlerde ondan küçük yardımlar alınmasının olumlu bir etkisi olabilir.
- Kardeşini kıskandığı için ona kızılmamalı ve şiddetli tepki gösterilmemelidir. Bunun yerine ona 'kardeşin olduğu için seni artık sevmediğimizi düşünüyor olabilirsin fakat biz seni eskisi gibi seviyoruz' gibi sözlerle durumun düşündüğü gibi olmadığı açıkça anlatılabilir.



# İNATÇILIK

Çocuğun yaptığı davranışta ısrar etmesi ve bunu değiştirmek istememesidir. Daha çok üç-altı yaş aralığında görülen bu sorun, istenileni yapmamak için direnme, istediğini almak için ağlamak, hırçınlık, kolayca sinirlenip bağırma gibi belirtilerle kendini gösterir. Her an her yerde çocuğun inadıyla karşılaşılabilceği için ebeveynler ya da eğitimciler için bu durum güç anlar oluşturabilir.

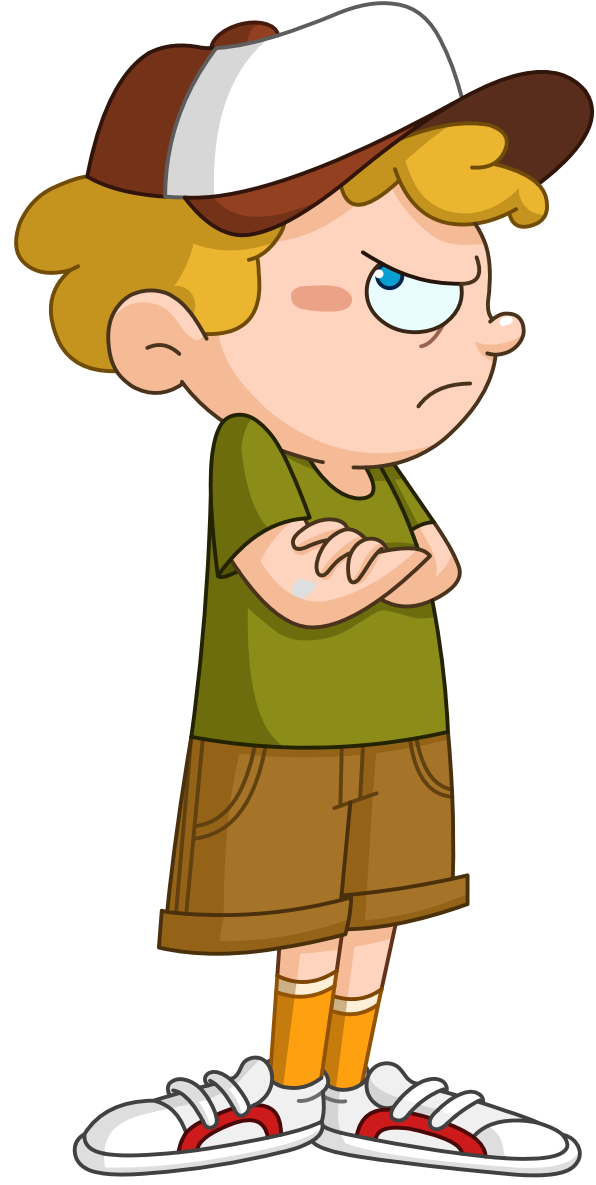


Ebeveynlerin genellikle iyi niyetle yaptıkları çocuğun her istediğini alma davranışları bir süre sonra hiçbir şeyden memnun olmayan bir çocuk ortaya çıkarır. Her isteğinin karşılandığını gören çocuk zamanla buna alışır ve 'hayır' yanıtını duymaya tahammül edemez. İstediklerini elde etmek için de ebeveynlerle mücadele etmeye başlar. Bunu da bazen ağlayarak, hırçınlaşarak, bazen de kalabalık ortamlarda bağırarak gerçekleştirebilir. Bu sorunda etkili olan bir başka ebeveyn tutumu ise çocuğu aşırı kurallara boğmaktır ya da tamamen kuralsız bırakmaktır.



## Öneriler

- İlk etapta çocukta inatçılığın gelişmemesi için evin içinde çocuğun uyması beklenen kurallar ona iyice açıklanmalıdır.
- Çocuğa uyamayacağı kurallar konulmamalı ama aynı zamanda tamamen kuralsız da bırakılmamalıdır.
- Ebeveynler kuralları uygulamada tutarlı olmalıdır. Bir gün hayır denilen şeye başka bir zaman evet denilmemeli ya da ebeveynlerden birinin hayır dediğine diğeri evet dememelidir.
- Kalabalık ortamlarda da kurallardan taviz verilmemelidir. Aksi takdirde çocuk bunu fark eder ve artık bunu kullanmaya başlar.
- Sabırlı olunmalı ve karşıdakinin çocuk olduğu unutulmamalıdır.
- İnatlaştığı zamanlarda her istediğinin yapılmayacağı önceden ona anlayabileceği şekilde açıklanmalıdır.
- İnat esnasında yapılacak mantıklı açıklamaların çok faydası olmayabilir. Bunun için çocuğun inat edebileceği durumlar önceden bilinmeli ve işin bu noktaya gelmesi önlenmeye çalışılmalıdır.



- İnat esnasında çocuğun dikkatini özellikle sevdiği bir şeye çekmenin yararı olabilir.
- Eğer çocuk mütemadiyen kapalı ortamlarda kalıyorsa rahatlaması ve temiz hava alması için açık alanlara sıklıkla çıkarılabilir.
- Ebeveynler çocukla inatlaşmamalıdır.
- Şiddetli tepki gösterilmemelidir.



# UTANGAÇLIK

Genellikle çocuğun yabancı bir ortama ya da kendini rahat hissetmediği kalabalık bir yere girdiğinde yaşadığı kaygı ve endişeden dolayı geri planda durmasıdır. Yabancı bir ortamda annenin kucağından ayrılmama, annenin eteğine yapışma, elini ağzına götürme, yüzünü eliyle kapatma, yaşlılarıyla sosyal etkileşime girmeme, yüzün kızarması gibi belirtilerle kendini belli eder.



Genelde çocukların, yaşamın ilk yıllarında özellikle yabancıların yanında yaşadığı fakat dört-beş yaşlarından sonra azalarak ortadan kalkan bu durum bazı çocuklar için sürekli hale gelebiliyor. Bu yüzden zamanında bunu fark edip gerekli müdahalelerin yapılması oldukça önemlidir. Utangaçlık genellikle özgüven eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Tabii bunda da çocuğun yaşadıkları ve ebeveynlerin tutumları ciddi bir rol oynamaktadır. Ebeveynlerin bu konudaki yanlış diye nitelendirebileceğimiz tutumlarını ve bu çocuklara nasıl yardım edilebilir konusunda önerileri şu şekilde sıralayabiliriz;

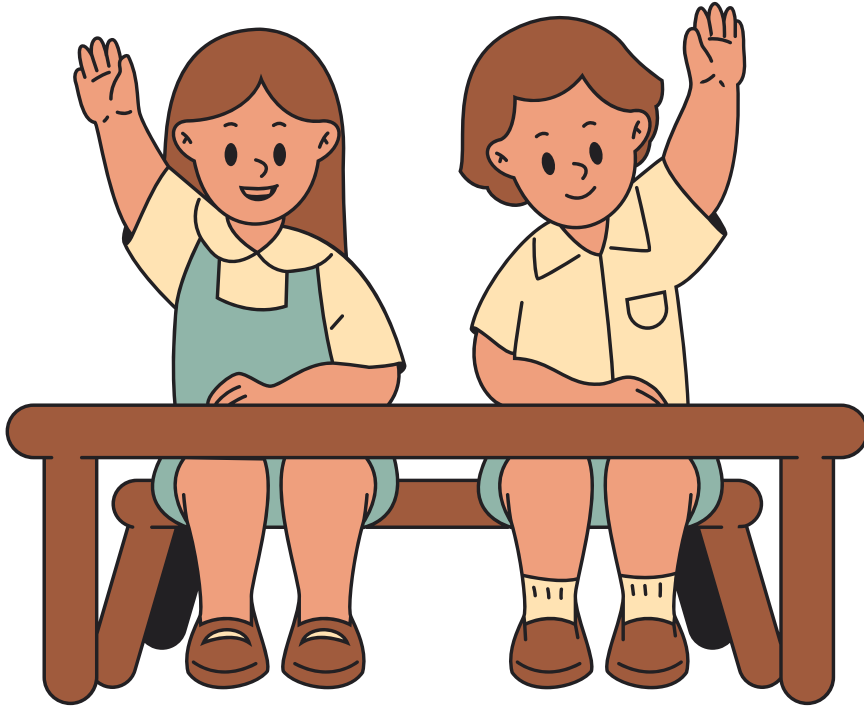
## Öneriler

- İlk etapta çocuğun utangaçlığının nedeni ile hangi durumlarda utangaç davrandığının doğru tespit edilmesinde yarar vardır.
- Çocuğa yönelik suçlayıcı, yargılayıcı ve eleştirel bir üslup kullanılmamalıdır.
- Ebeveynler ve öğretmenler çocuğu başkalarıyla kıyaslamaktan kaçınmalıdır.
- Bütün ailenin ve çocuğun odağı onun utangaçlık durumuna çekilmemelidir.



- Çocuğun özgüvenini daha da zedeleyebilecek 'neden böylesin, baksana senden başka utanan var mı?' gibi ifadelerden uzak durulmalıdır.
- Çocuğun olumsuz yanları yerine olumlu taraflarına odaklanılmalıdır.
- Başarı duygusunu tadabileceği işler yapması özgüven kazanması açısından yararlı olur.

- Aile çocuğun yerine her işi yapıyorsa çocuğun özgüven kazanmasını engellemiş olur.
- Çocuğa yaşına uygun sorumluluklar verilirse özgüven kazanması sağlanır.
- Çocuğu ilgilendiren konularla alakalı çocuğa fikrinin sorulması yararlı olacaktır.
- Başarılarının takdir edilmesi de faydalı olacaktır.
- Okul-aile işbirliğı içinde hareket etmelidir.



# ÖFKE

Çocukların daha çok engellendiklerinde ya da istedikleri olmadığında gösterdikleri tepkidir. Yüz ifadesinin sertleşmesi, yüzün kızarması, kaşların çatılması, yumrukların sıkılması, titreme, hızlı soluk alıp verme, eşyaları kırma vb. belirtilerle kendini gösterir. Çocuklarda öfkeye sebep olan birçok neden olabilmekle birlikte genel olarak bu nedenler belli başlıklar üzerinden açıklanabilir.



## Nedenleri

- Çocuğun kendini aşırı baskı altında hissetmesi
- Çocuğun haksızlığa uğradığını düşünmesi
- Mütemadiyen yargılanması, eleştirilmesi
- Aile içi, yakın çevre veya tv, internet gibi olumsuz rol modeller
- Yeterli ilgi, sevgi ve şefkatten yoksun olması
- Bazen aç, susuz ya da hasta olması



## Öneriler

- Öncelikle ebeveynlerin bu konuda çocuğa olumlu rol model olması gerekir.
- Ebeveynlerin çocuğun davranışları karşısında tutarlı tepkiler geliştirmeleri gerekir.
- Ebeveynlerin her gün en azından yirmi dakikalarını çocuğa ayırmaları çocuğun kendini değerli hissetmesinde ve ilgi ihtiyacının karşılanmasında etkili olabilir.
- Çocuğun duygularını tanıması ve kontrol etmesi okul ile işbirliği içerisinde çocuğa öğretilir.





- Çocuğun hangi durumlarda, kime, nasıl öfkeli olduğunu tespit edilmesi ve buna göre yaklaşım geliştirilmesinin yararı olacaktır.
- Ebeveynler çocuğun sosyalleşmesi için gerekli kolaylığı sağlamalıdır.
- Haksız ve şiddetli cezalardan kaçınılmalıdır.
- Eleştirel, suçlayıcı, yargılayıcı bir üslup yerine çocuğun anlaşıldığını hissettiği bir üslup tercih edilmelidir.
- Çocuğun olumlu davranış ve etkinliklerine ilgi gösterip yeri geldiğinde olumsuz bazı davranışlarının görmezden gelinmesi de çocuğun olumlu davranışlara ilgisini çekebilir.



# OKUL KAYGISI

Okula başlama çocuklar için bir anlamda yeni bir başlangıçtır. Ve her yeni başlangıç gibi bu da bir belirsizlik taşır aynı zamanda. Çünkü çocuk kendisini okulda neyin beklediğini bilmemektedir. Bu belirsizlik de beraberinde kaygı getirebilir. Okul kaygısı, çocuğun yaşadığı bu kaygı ve endişe nedeniyle okula gitmek istememesi şeklinde yaşanır. Karın ağrısı, baş ağrısı, mide bulantısı, kusma, titreme, ağlama ve inatçılık gibi belirtilerle kendini gösterir. Okul kaygısının birçok nedeni olabilmekle beraber temelinde genel olarak anneden ayrılma korkusunun yattığı söylenebilir.



## Diğer Önemli Nedenleri

- Aşırı koruyucu ebeveynlerin kendi endişelerini çocuğa yansıtması
- Çocuğun psikolojik olarak okula hazırlanmaması
- Çocuğun kabul görmeme korkusu
- Çocuğun başarısız olma korkusu
- Yakın zamanda yaşanmış bir olayın olumsuz etkisi (Doğal afet, göç, yeni bir kardeş, istismar, ölüm vb.)
- Okuldaki öğretmenlerin azarlayıcı tutumu
- Çocuğun ilk günlerde okulda yaşamış olabileceği zorbalık vb durumlar.

## Öneriler

- Henüz okullar açılmadan ebeveynlerin çocukla birlikte okulu ziyaret etmesinin çocuk için kaygıya neden olabilecek belirsizliğin ortadan kalkmasında yararı olabilir.
- Ebeveynlerin varsa da kendi endişelerini çocuğa yansıtmamak için saklamaları daha doğru olur.
- Çocuğun okul yolunu, annenin onu nereden alacağını, okulun içini, bahçesini iyi tanması kaygısını azaltabilir.
- Çocuk okula bırakılırken vedalaşma süresi mümkün olduğunca kısa tutulmalıdır.



- Çocuğun yaşadığı kaygının yoğunluğuna göre hareket edilmelidir. Eğer çocuk yoğun kaygı içerisinde ise annenin gerekirse ilk günlerde sınıfta durmasında yarar olur. Zamanla anne, sınıf kapısı açık kalacak şekilde kapıda, sonra koridorda, daha sonra okul bahçesinde bekleyebilir.

- Çocuk sınıfta kalmak istemiyorsa da eve götürülmemelidir. Bir süre koridorda veya bahçede bekleyerek de zamanla okula uyum sağlayabilir.
- Bu süreçte okul ve ailenin işbirliği içerisinde hareket etmesi oldukça önemlidir.
- Okulda yapılacak oryantasyon çalışmaları da çocuğun kaygısını giderecek etkinliklerle zenginleştirilmelidir.
- Çocuk için olumsuz olabilecek alay etme, kavga, küfür gibi durumlar okul tarafından mutlaka önlenmelidir.



# İZİNSİZ EŞYA ALMA

Mülkiyet kavramı, çocuğun kendi eşyalarının kendine ait olduğunu, diğer insanların eşyalarının da onlara ait olduğunu ve bunların izinsiz alınamayacağına dair farkındalıktır. Mülkiyet kavramı çocuklarda genellikle altı-yedi yaşlarında tam olarak gelişir. Dolayısıyla altı-yedi yaşından önce çocuğun başkalarının eşyalarını izinsiz almasında kötü bir niyet aranmaz. Çünkü çocuk bu dönemde benmerkezci düşünce yapısından dolayı her eşyayı kendisininmiş gibi kullanma eğilimindedir. Örneğin üç-altı yaş aralığında diğer çocukların oyuncaklarını da kendi oynadığıymış gibi izin almadan rahatlıkla alıp oynayabilir. Yalnız altı-yedi yaşlarından sonra bu durum normal karşılanmaz artık. Fakat buna rağmen bazı çocuklar bu tarz davranışlara yine de devam eder. Bunun da belli başlı nedenlerini şu şekilde sıralayabiliriz:



## Nedenleri

- Çocuğa mülkiyet kavramının kazandırılmaması
- Olumsuz rol modeller
- Özgüven eksikliği
- İhtiyaçlarının karşılanmaması
- İlgı ve sevgi ihtiyacının yeterince karşılanmaması
- Bu tarz davranışlarının zaman zaman görmezden gelinmesi
- Çocuğun eşyasını aldığı kişiyi bu yolla cezalandırmak istemesi

## Öneriler

- Ebeveynlerin öncelikli olarak yapması gereken eğer çocuğa mülkiyet kavramı kazandırılmamışsa bunu kazandırmaktır. Bunun için onun eşyalarıyla varsa kardeşlerinin eşyaları farklı yerlerde ya da kutularda saklanabilir ve kendisine ait olmayan bir şeyi alacağı zaman izin alması gerektiği ona anlatılabilir.



- Birçok konuda olduğu gibi olumlu rol modellerin burada da yararı olacaktır. Çocuğun olumsuz bir çevre edinmemesi konusunda ebeveynlerinin dikkatli olması gerekir.

- Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanması oldukça önemlidir. Çocuk okula gittiğinde ailenin harçlık verecek durumu her zaman olmasa da çocuğun beslenme çantasına yiyecek ve içecek bir şeylerin konulması gerekir.

- Ebeveynlerin çocuğa yeterli ilgi, sevgi ve şefkati göstermesi oldukça önemlidir. Bunu çocuğa hissettirmenin en sağlıklı yolu da ona zaman ayırmaktır.

- Çocukların yaşadığı bazı problemlerde 'görmezden gelmek' olumsuz davranışın sönmesinde faydalı olsa da burada tam tersi bir etki söz konusu olabilir. Bu yüzden davranışı görmezden gelmek yerine buna müdahale etmek çok daha yerinde olacaktır.



- Çocuğun izinsiz aldığı eşyayı karşıdaki kişiden özür dileyerek geri vermesinin sağlanması gerekir. Bunu ebeveynlerin çocuğun yerine yapması yanlıştır.
- Eğer çocuk aldığı eşyayı kırmışsa, kaybetmişse ya da başka şekilde zarar vermişse bunu onun harçlığından keserek ödemesini yapmasını sağlamak yerinde olur.
- Aşırı baskı, şiddet, sorgulama ve kıyaslama gibi durumlardan kaçınılmalıdır.





# SILOPI

## REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

# KAYNAKÇA

- Adler, A. (1996). Sorunlu Okul Çocuğu, Ankara: Cem Yayınevi
- Adler, A. (1998). Çocuk Eğitimi, Ankara: Cem Yayınevi
- Güneş, A. (2014). Çocuk Neyi Neden Yapar, Ankara: Nesil Yayınları
- Yavuzer, H. (1999). Çocuk Psikolojisi, Ankara: Remzi Kitapevi
- Yavuzer, H. (2020). Okul Çağı Çocuğu, Ankara: Remzi Kitapevi

Silopi

# REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ



*Daima Yanınızda...*

## SİLOPİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

🌐 [www.silopiram.meb.k12.tr](http://www.silopiram.meb.k12.tr)

✉ [silopiram@gmail.com](mailto:silopiram@gmail.com)

☎ 0486 518 58 28

📷 [silopiram](https://www.instagram.com/silopiram)